

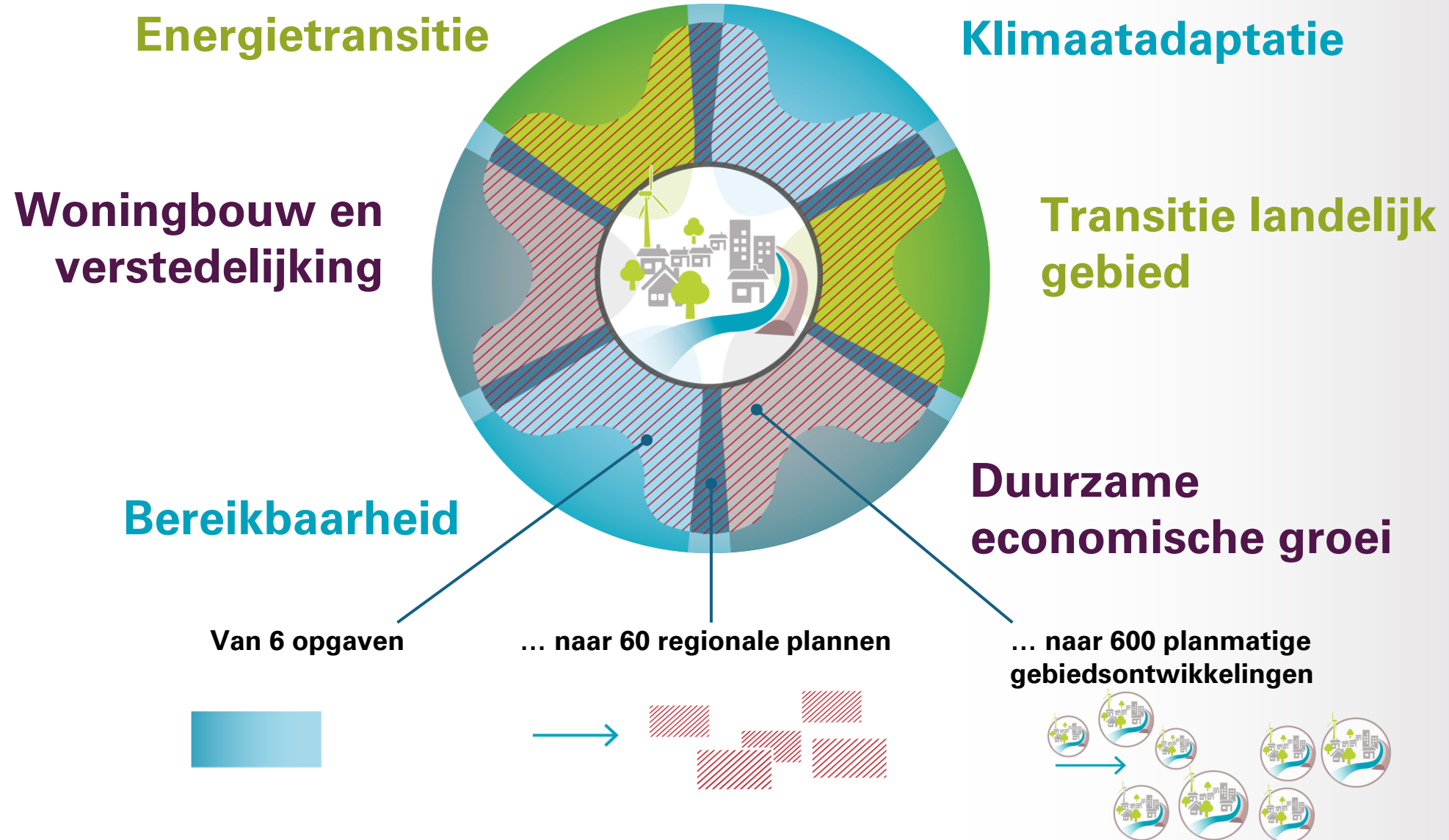
Doe meer met RIA!

Harriët Tiemens & Desiree Uitzetter

VTW Bouwdag 30 maart 2026

Verstedelijking is meer dan wonen alleen

Gestart als coalition of the willing (2019)

Den Haag

Rijksoverheid

Nationale Omgevingsvisie

Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving

Rijksoverheid

Ontwerp Nota Ruimte

RIA werkwijze: een methodiek die op regionaal niveau (sectorale, ruimtelijke) beleidsambities samenhangend vertaalt in een programma, locaties en bijbehorende investeringen, inclusief de (mogelijke) bijdragen van overheden, private en maatschappelijke partners

Uitvoeringskracht: het vermogen om tussen partijen gezamenlijk tot realisatie van een gebiedsgericht duurzaam initiatief, besluit of plan te komen

RIA als werkwijze

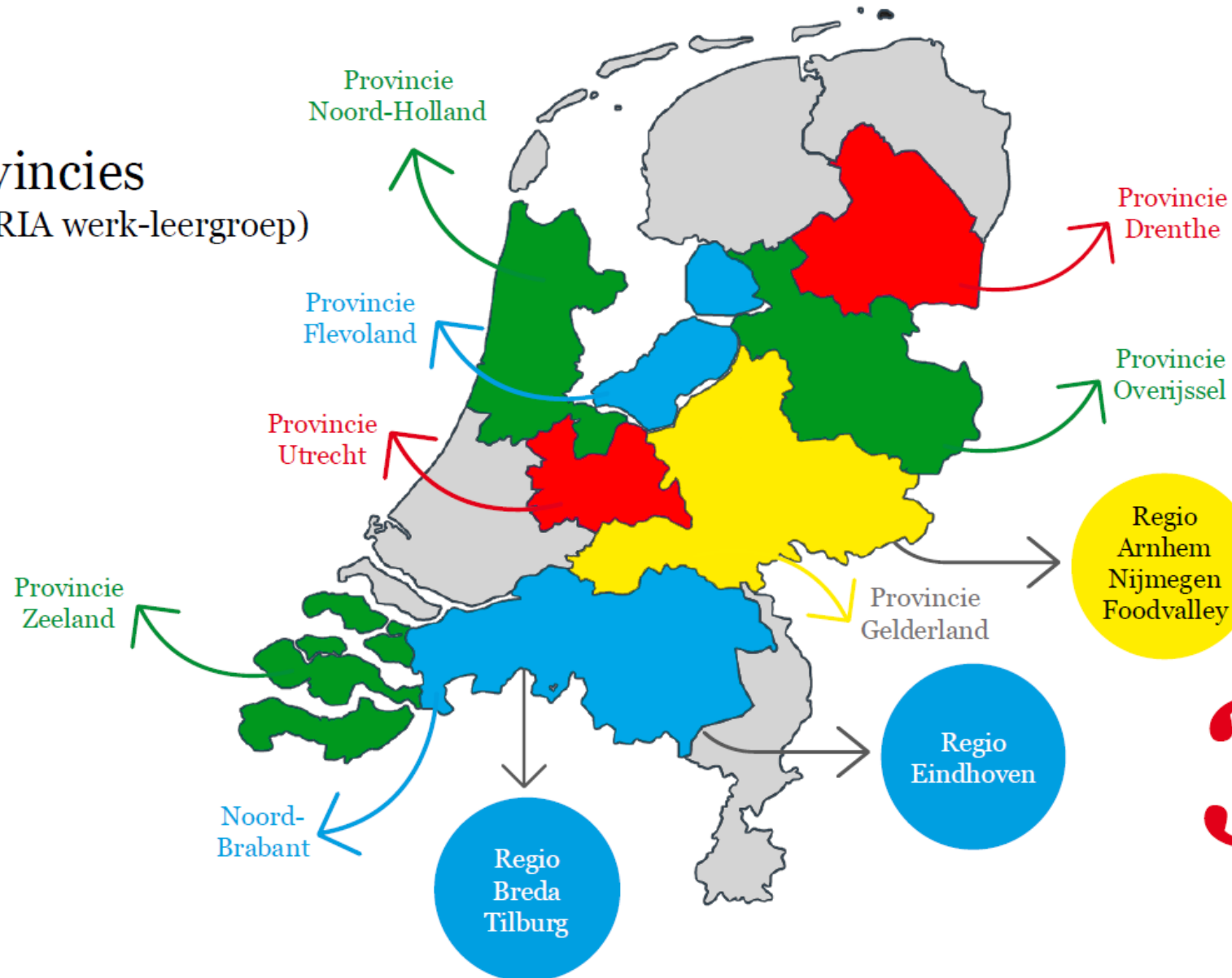
RIA als product

Uitvoeringskracht

RIA als product: het exp maken van de gedeelde investeringsopgave om het gedeelde regionale perspectief te voeren zodat ambities, middelen, capaciteit in balans komen met de realistische financiële ruimte

Kennisonwikkeling

8 Provincies (IPO-RIA werk-leergroep)

3 Regionale Pilots (RIA handreiking)

WAAROM EEN RIA?

Binnen regio

- Eenduidig verhaal
- Samenhang investeringen
- Meerwaarde voor hele regio
- Focus op uitvoering en langjarig

Buiten regio

- Grotere bekendheid potentie regio
- Uitnodiging aan triple helix en andere partijen om bij te dragen
- Meer regionale betrokkenheid en inbreng bij beleidsvorming Rijk, provincie, waterschappen en gemeenten
- Continue inzet op werven support en middelen

INVESTEREN IN DE SCHAALSPRONG

Versnellen transitie en behoud vitale economie

Schaalsprong in gezonde, groene groei voor zowel brede welvaart van eigen inwoners als grote uitdagingen NL

Vergroting verdienvermogen en strategische autonomie

Uitbouw economische topsectoren

- **Energy** uitbouw kennis en business → elektrificatie, energieopslag en decentrale energiesystemen
- **Health** kennisontwikkeling en toepassing van gezond leven technologie → focus: preventie, zorg in eigen omgeving, digital health, regionale medicijnontwikkeling en neurotechnologie
- **High Tech** behoud/versterking enige chipproductie Benelux → via opleidingen, R&D en faciliteren doorgroei

FLANKERENDE INVESTERINGEN

- **Woonimpuls:** 60.000 woningen extra tot 2040 + verduurzaming voorraad
- **Mobiliteit / infra:** uitbouwen A12, A15 en A50 corridors, opschalen OV/Trolley 2.0 en doorontwikkeling regionaal fietsnetwerk
- **Werklocaties:** kwaliteitsverbetering en verduurzaming bestaande locaties en (beperkte) uitbouw bedrijventerreinen, kantoren en campussen
- **Energie:** uitbouw productie, opslag en toepassing duurzame energie, betere matching vraag-aanbod en opslag en tegengaan netcongestie

FLANKERENDE INVESTERINGEN

- **Natuur & biodiversiteit:** herstel natuurschade en versterking groen-blauw raamwerk, incl. productielandbouw
- **Water:** behoud waterveiligheid en zoetwaterbeschikbaarheid en verbeteren waterkwaliteit
- **Voorzieningen:** uitbouw onderwijs, cultuur, recreatieve en toeristische infra

FORSE INVESTERINGEN OP KORTE EN LANGE TERMIJN

Geschatte investeringen tot 2040			
Thema	Investerings	Totaalbedrag	Nog ongedekt
Economie	<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkeling topsectoren • Investerings slimme duurzaamheid en AI • Herontwikkeling en uitbouw werklocaties • Human Capital algemeen 	2,4 mrd	1 mrd
Wonen	<ul style="list-style-type: none"> • 60.000 extra woningen • Verduurzaming bestaande voorraad/warmtetransitie 	30 mrd	2 mrd (onrendabele top)
Mobiliteit/infra	<ul style="list-style-type: none"> • Corridorversterking • Uitbouw spoor en opschalen OV • Regionaal fietsnetwerk • Stadsrandhubs • Flankerende maatregelen 	4,5 mrd	3,5 mrd
Energietransitie	<ul style="list-style-type: none"> • Tegengaan netcongestie • Uitbouw energie-infra • Grootschalige energie-opwekking • Verduurzaming maatschappelijk vastgoed • Energiebesparing bedrijven 	2 mrd	1,5 mrd
Klimaatadaptatie/water	<ul style="list-style-type: none"> • Waterveiligheid (droogte & overlast) • Waterkwaliteit • Klimaatadaptatie overig 	5 mrd	1 mrd
Landelijk gebied	<ul style="list-style-type: none"> • Groen-blauw raamwerk • Toekomstbestendige landbouw 	3 mrd	2 mrd
Voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijs • Cultuur 	0,4 mrd	0,3 mrd
Recreatie & toerisme	<ul style="list-style-type: none"> • Toeristische infra • Attracties/events 	1 mrd	0,2 mrd
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Aanjagen/voorbereiding • Governance 	0,2 mrd	-

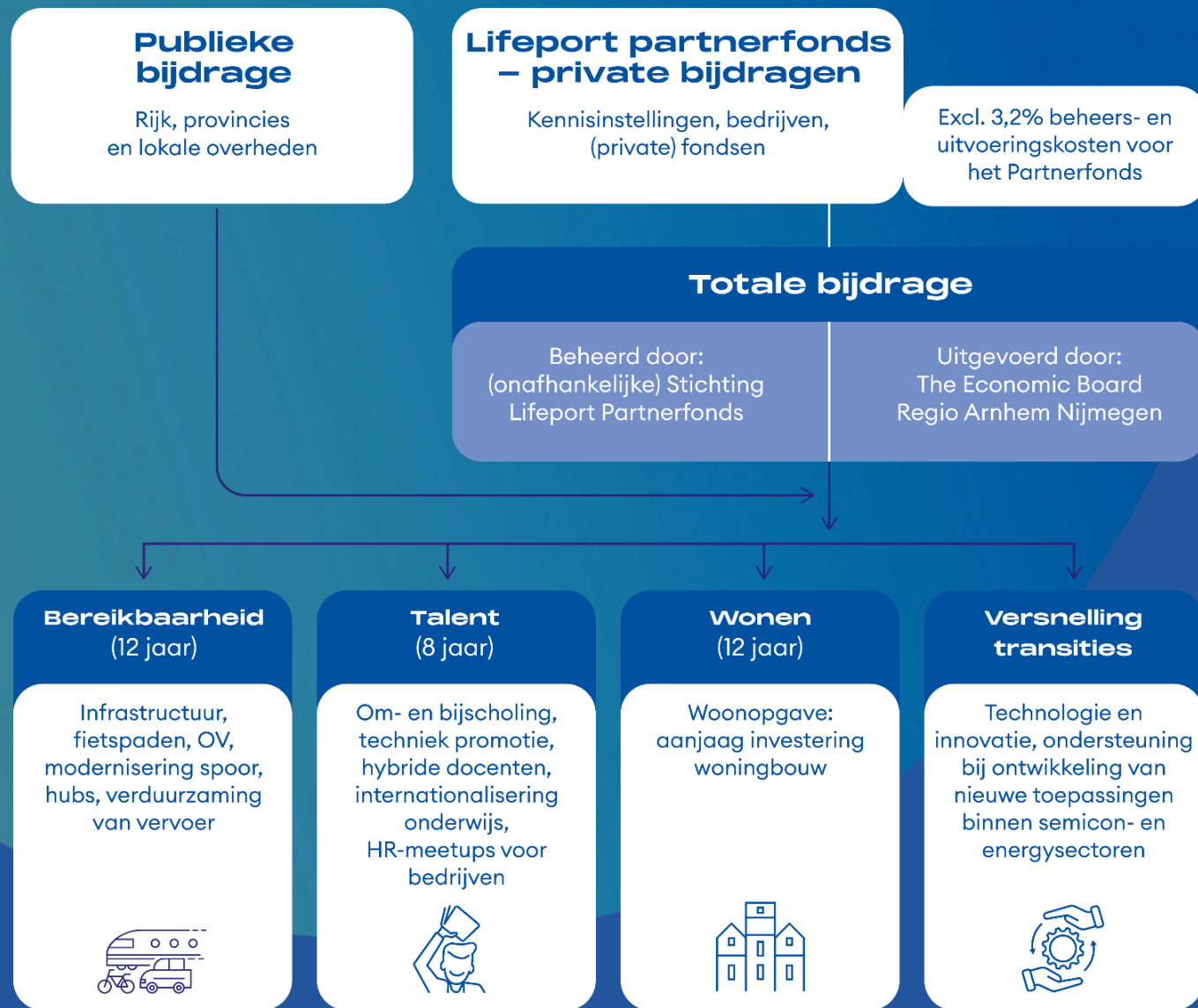
Toelichting

- Work in progress: indicatieve inschatting o.b.v. beschikbare info
- Aanvulling met info van onderop
- Regelmatige update

Financiering

- **Publiek**
  - Gemeenten - provincie - waterschappen
  - Rijk - EU
- **Privaat**
  - Projectontwikkelaars - woningcorporaties
  - Bedrijven - instellingen
  - Lifeport Partnerfonds
  - Financiële instellingen
  - Gebruikers

LIFEPORT PARTNERFONDS

Voordelen voor bedrijven

- Toegang tot talenten en faciliteiten
- Sterker netwerk binnen triple helix
- ESG klaar
- (Co-) Investering in regio, maakt economie sterk

Wat te doen als corporatie met de RIA?

Schaalniveau > lokaal – regionaal

Termijn > korte – lange termijn (20-30 jaar)

Sectoren nodig > integraal - maar niet overal alles

Geld > investeringen nodig voor bredere opgave

Wijze van samenwerken > uitvoeringsgericht – nieuwe cultuur

Zelf aan de slag met de RIA

Rollenspel in 3 rondes

Ronde 1 – max 10 minuten

Iedereen krijgt één van de 7 rollen toebedeeld. Er zijn meerdere mensen met dezelfde rol.

Ga samen in gesprek over de RIA i.r.t. de rol die je hebt aan de hand van deze vragen:

- Wat komt als eerste in je op?
- Wat betekent dat voor je rol? Hoe stel je je op?
- Welke meerwaarde, uitdagingen, dilemma's, voordelen zie je?

Ronde 1 – max 10 minuten

---

1. Toezichthouder van de corporatie
2. Huurder van de corporatie
3. Bestuurder van de corporatie die bezit heeft
4. Woonwethouder bij de gemeente waar de corporatie bezit heeft
5. Projectontwikkelaar van nieuwe (sociale) woningen
6. Bestuurder van de zorgpartij en werkt vaak samen met de gemeente en de corporatie
7. WILDCARD Jij bent de ??

Ronde 2 – max 15 minuten

We gaan aan tafel met een concrete opdracht:

De deadline van het Rijk dringt, over 4 weken moeten we de RIA indienen om kans te maken op een substantiële bijdrage voor de regio, de zorgpartijen en de corporaties. Die bijdrage is belangrijk om de komende 20 jaar te investeren in de regio.

Het rijk vraagt een innovatieve aanpak waarin we laten zien dat we serieus werk maken van een nieuwe samenwerkingscultuur en ons aan resultaten committeren. De uitvoering moet beter, betaalbaarder, praktischer en integraler. **Wat wordt ons overtuigende bod?**

Omdat concreet in onze regio op dit moment een **bijzonder project** in voorbereiding is, nemen we dat mee als aansprekend voorbeeld in ons RIA bod. Het betreft de bouw van een "gezonde" woonwijk van circa 300 woningen voor alle doelgroepen en bijzondere aandacht voor mensen met dementie. In een stadsdeel met veel sociale woningbouw en een hoog percentage vroegtijdige schoolverlaters.

Ronde 2 – max 15 minuten

---

4 van de 7 rollen hebben een plek voor aan de (onderhandelings)-tafel

Rollen 1 en 2 zitten achter rol 3, ze 'hijgen' in de nek bij de bestuurder.

Maak samen **één pitch** waarin je die nieuwe cultuur van samenwerking overtuigend en geloofwaardig brengt aan de nieuwe minister.

En gebruik het **concrete project** dat handvatten biedt om het weer wat behapbaar te maken.

Ronde 3 – max 5 minuten

Terugblik en evaluatie.

Plenair reflectie op:

- Hoe was het om te doen?
- Welke zaken blijven onopgelost?
- Wat heb je nog nodig?
- Hoe is je beeld veranderd?
- En verder?

Tot slot

Dank, meer lezen, meer weten, doorpraten?

Harriet.tiemens@gmr.nl
Desiree@aanzetter.nl